CYNGOR BRO MORGANNWG

Cofnodion cyfarfod Arbennig Hybrid a gynhaliwyd ar 12 Ionawr, 2026 am 6:45 p.m.

Mae-r agenda ar gael yma.

Mae recordiad y cyfarfod ar gael yma.

Yn bresennol: Y Cynghorydd Carys Stallard (Dirprwy Faer yn y Gadair); Y Cynghorwyr Anne Asbrey, Julie Aviet, Gareth Ball, Rhiannon Birch, Bronwen Brooks, Gillian Bruce, Ian Buckley, Lis Burnett, Samantha Campbell, George Carroll, Christine Cave, Charles Champion, Janice Charles, Amelia Collins, Marianne Cowpe, Brandon Dodd, Pamela Drake, Vincent Driscoll, Anthony Ernest, Robert Fisher, Christopher Franks, Wendy Gilligan, Russell Godfrey, Emma Goodjohn, Ewan Goodjohn, Stephen Haines, Sally Hanks, William Hennessy, Nic Hodges, Mark Hooper, Catherine Iannucci-Williams, Gwyn John, Dr. Ian Johnson, Susan Lloyd-Selby, Belinda Loveluck-Edwards, Julie Lynch-Wilson, Kevin Mahoney, Michael Morgan, Jayne Norman, Helen Payne, Elliot Penn, Sandra Perkes, Ian Perry, Joanna Protheroe, Ruba Sivagnanam, Neil Thomas, Steffan Wiliam, Margaret Wilkinson, Edward Williams, Mark Wilson a Nicholas Wood.

560 YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd y rhain gan y Gynghorwyr Naomi Marshallsea (Maer) a Rhys Thomas.

561 DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cynghorydd Susan Lloyd-Selby fuddiant personol ond nid rhagfarnllyd yn Eitem 3(a) ar yr Agenda gan ei bod yn Aelod Annibynnol o Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro a oedd yn ymgynghorai statudol. Roedd gan y Cynghorydd Lloyd-Selby ollyngiad o'r Pwyllgor Safonau.

562 CYNLLUN DATBLYGU LLEOL (CDLl) AMNEWID ADNEUO BRO MORGANWG 2021-2036, CYTUNDEB CYFLAWNI DIWYGIEDIG A STRATEGAETH SEILWAITH GWYRDD (CYF) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet dros Ymgysylltu â'r Gymuned, Cydraddoldeb a Gwasanaethau Rheoleiddiol adroddiad, a oedd yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer ymgynghori. Pwysleisiodd fod hyn yn garreg filltir arwyddocaol wrth lunio dyfodol cymunedau Bro Morganwg, gan sicrhau twf cynaliadwy a darparu'r cartrefi, y swyddi a'r seilwaith sydd eu hangen ar drigolion y Cyngor, a'i fod wedi'i ddatblygu trwy gyfres o gamau, gydag ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid a thrigolion drwy gydol y broses.

Nododd fod y Cynllun Adneuo wedi adeiladu ar waith blaenorol, gan nodi polisïau manwl a ymatebodd i'r argyfyngau hinsawdd a natur, hyrwyddo creu lleoedd, a gwella iechyd a lles trigolion y Cyngor, a nodi rhai safleoedd ychwanegol ar gyfer tai a fyddai'n helpu i ddiwallu gofynion tai cyffredinol a darparu tai fforddiadwy, yn ogystal â nodi tir ar gyfer defnyddiau eraill megis cyfleusterau cymunedol, manwerthu, cyflogaeth a theithio llesol.

Nododd, os caiff ei gymeradwyo, y byddai'r Cynllun Adneuo yn symud i'r cam ffurfiol nesaf, nad dyma'r Cynllun terfynol, a'i fod yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ar y Cynllun i alluogi adborth gan unrhyw un a allai fod â diddordeb mewn rhannu eu barn. Nododd y byddai sylwadau'n cael eu hystyried a'u hadrodd yn ôl i'r Cyngor Llawn, cyn Archwiliad Annibynnol o'r CDLl gan Arolygydd PCAC, a myfyriodd ar drafodaeth sylweddol a gynhaliwyd yn y sesiwn Craffu Lleoedd, gan ddiolch i'r siaradwr cyhoeddus ochr yn ochr ag Aelodau a oedd wedi ysgrifennu i mewn i rannu eu barn.

Teimlai'r Cynghorydd Haines fod cywirdeb data yn bwysig, a bod y ddogfen yn cynnwys sawl datganiad anghywir o ran ffeithiau, gan gynnwys rhagdybiaethau am orsaf drenau Sain Tathan, lle nododd nad oedd gorsaf drenau ar hyn o bryd ac nad oedd unrhyw gynigion gan Trafnidiaeth Cymru i greu un.

Nododd y Cynghorydd Mahoney fod y Cynllun yn manylu ar y seilwaith a ddarperir, gyda phwyslais mawr ar gytundebau Adran 106, ond mynegodd fod diffyg seilwaith mewn rhai ardaloedd ym Mro Morganwg yn gyffredinol a cheisiodd ddeall a oedd y Bwrdd Iechyd wedi cael ei ymgynghori i ddeall y galw posibl am feddygfeydd teulu er enghraifft. Dywedodd ei fod yn teimlo nad oedd y seilwaith y cytunwyd arno o'r datblygiad erioed wedi ymddangos, a bod angen ystyriaeth a manylion ychwanegol ynghylch capasiti o fewn y sector iechyd i gefnogi newidiadau yn y boblogaeth.

Dywedodd y Cynghorydd Ernest, os byddai tai ychwanegol yn cael eu darparu, fod angen seilwaith priodol neu ni fyddai datblygiad yn gynaliadwy. Nododd y cynigion ar gyfer Dinas Powys a mynegodd bryder ynghylch yr effaith bosibl ar dagfeydd ar ffyrdd yn yr ardal gan nad oedd cynnig blaenorol ar gyfer ffordd osgoi wedi symud ymlaen.

Llongyfarchodd y Cynghorydd Dr. Johnson y staff cynllunio gan fod y Cynllun yn ganlyniad blynyddoedd o waith a thynnodd sylw at yr amserlen newydd gyda'r ymgysylltu wedi'i ymestyn i 2027 oherwydd bod angen i'r Arolygydd Cynllunio ei adolygu a chredai fod cyfleoedd cyfyngedig ar gyfer ymgysylltu â'r cyhoedd a gallai pleidiau gwleidyddol ymgyrchu ar sail dileu'r Cynllun. Nododd fod yr ardal o fewn parth twf De-ddwyrain Cymru, ac y gallai fod dadl yn hawdd ynghylch yr angen am dai fel achos neu ganlyniad i alw, a'i bod yn bwysig cael y nifer cywir o gartrefi, yn y maint cywir yn y lleoedd cywir, yn enwedig o ystyried y boblogaeth sy'n heneiddio a'r angen am anheddau sengl yn hytrach na thai mwy a ffefrir gan ddatblygwyr. Ceisiodd ymhellach ddeall sut y byddai'r Cyngor yn ymateb i'r ymgynghoriad i sicrhau ei fod yn ymarfer gwrando.

Dywedodd y Cynghorydd Haines, er eu bod yn ymwybodol bod polisi tai yn cael ei ddatganoli, nad oedd datblygiad ar raddfa fawr mewn ardaloedd gwyrdd wedi'i

grybwyll ym maniffesto'r Blaid Lafur, a gofynnodd i bob Cynghorydd gydnabod yr angen i'r Cynllun fod yn seiliedig ar dystiolaeth fel y nodwyd yn flaenorol.

Nododd y Cynghorydd Charles eu bod yn gwrthwynebu'r cynigion, yn enwedig y datblygiad yn Weycock Cross gan eu bod yn teimlo bod hyn yn ymyrryd ag ardaloedd gwledig. Mynegodd y Cynghorydd bryderon ymhellach ynghylch elfennau ychwanegol fel elfennau traffig a'r diffyg seilwaith cefnogol mewn perthynas â'r safle hwn.

Holiodd y Cynghorydd Campbell sut y byddai'r Cyngor yn sicrhau bod y cyhoedd yn cael eu cynnwys yn ddigonol gan y gallent fod wedi'u dadrithio â'r broses yn seiliedig ar brofiadau blaenorol, gan adlewyrchu y gallai grwpiau fel pobl hŷn gael eu heithrio'n ddigidol a'i bod yn ddyletswydd ar bawb dan sylw i godi ymwybyddiaeth bod yr ymgynghoriad hwn yn digwydd, gan gynnwys y rhai a allai fod yn cefnogi'r Cynllun.

Cytunodd y Cynghorydd Morgan a phwysleisiodd mai rôl y Cynghorwyr oedd ymateb ar ran trigolion a hyrwyddo o fewn eu cymunedau i geisio sicrhau adborth cynrychioliadol. Mynegodd bryderon na ddylai safbwyntiau plaid ddominyddu gwleidyddiaeth leol wrth ystyried y Cynllun hwn.

Nododd yr Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladu fod Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn rhoi dannedd i'r Cyngor ac yn helpu i osgoi datblygiad damcaniaethol, a bod angen strwythur a fframwaith i ategu hyn. Anogodd y gymuned i gymryd rhan, a rhannodd ei fod yn teimlo ei bod yn ddyletswydd ar yr Aelodau i siarad â thrigolion gan y byddai'n cael effaith ar bob preswylydd.

Dywedodd y Cynghorydd Hooper nad oeddent yn hyderus yn y broses ymgysylltu, y byddai Cynghorwyr yn pleidleisio ar draws llinellau gwleidyddol, ac y byddai hyn yn effeithio ar bobl gan y byddent yn teimlo nad oeddent yn cael eu gwrando chwaith.

Credai'r Cynghorydd Carroll fod y Cynllun yn ddiffygiol, y byddai unrhyw ddatblygiad yn gwaethygu heriau seilwaith, ac na fyddai'n briodol mynd allan i ymgynghori â diffygion. Nododd fod gorddatblygiad oherwydd twf poblogaeth anghynaladwy, gyda phoblogaeth symudol iawn yn yr ardal yn adlewyrchu tueddiadau ehangach o amgylch mudo. Rhannodd ymhellach ei fod yn credu bod pwysau ar stoc tai oherwydd yr ymrwymiad i'r rhaglen ailsefydlu a meysydd polisi eraill fel Cenedl Noddfa hefyd yn effeithio ar yr ardal hon.

Nododd y Cynghorydd Asbrey fod cynigion ynghylch Dinas Powys yn bwnc poenus o fewn y gymuned leol, gan eu bod yn poeni am dai arfaethedig mewn datblygiad sylweddol, gan mai dim ond un ffordd sy'n gwasanaethu'r ardal, a bod angen ffyrdd diogel a hygyrch, gan gynnwys palmentydd ehangach. Rhannodd ymhellach fod yn rhaid i'r feddygfa leol dderbyn tua 1,000 o gleifion newydd oherwydd cau'r feddygfa ym Mhenarth, a oedd wedi cael effaith ar wasanaethau, a bod angen ystyried effaith llifogydd posibl o ganlyniad i ddatblygiadau newydd posibl.

Nododd yr Arweinydd fod y Cynllun wedi bod yn cael ei ddatblygu ers blynyddoedd, a bod seilwaith fel ysgolion yn cael ei ddatblygu i gefnogi cymunedau. Pwysleisiodd fod y Bwrdd Iechyd yn rheoli eu cyfleusterau, a bod y Cabinet yn lobïo cymaint â

phosibl i wella gwasanaethau iechyd yn yr ardal. Nododd hefyd fod cyllid ar gyfer astudiaeth ddichonoldeb i edrych ar gyfnewidfa drafnidiaeth fel rhan o'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, a bod y Cyngor yn parhau i lobïo Trafnidiaeth Cymru i wella trafnidiaeth ym Mro Morganwg gyfan, gyda phwyslais ar y rhai mewn ardaloedd gwledig. Myfyriodd fod y Cyngor yn trafod ardaloedd a oedd eisoes wedi'u hystyried mewn cyfarfodydd blaenorol, y byddai canlyniadau'r ymgynghoriad yn cael eu cyflwyno i'r Cyngor pan fyddant ar gael, a byddai effaith gwthio yn ôl nawr yn negyddol i'r Cynllun Datblygu. Pwysleisiodd ymhellach yr angen am gyfle i'r cyhoedd allu rhoi eu barn.

Nododd y Cynghorydd Penn, wrth ystyried seilwaith o fewn y Cynllun, nad oedd unrhyw gynigion amgen gan Gynghorwyr y gwrthwynebiad ac fe fyfyriodd fod y Cynllun yn ceisio helpu i fynd i'r afael â'r prinder tai, ac y dylai'r Cyngor wrando ar adborth yr ymgynghoriad, boed yn gadarnhaol neu'n negyddol. Dywedodd na chafodd datblygiad ffordd osgoi Dinas Powys ei symud ymlaen oherwydd yr effaith ar gymunedau cyfagos a'i bod yn hanfodol bod tai o ansawdd da yn cael eu hadeiladu gan fod yr amgylchedd y mae pobl yn tyfu ynddo yn cael effaith ar ganlyniadau bywyd tymor hwy.

Dywedodd y Cynghorydd Perry ei fod yn credu bod cytundebau Adran 106 yn anghytbwys, gyda'r angen i edrych ar sut mae'r Cyngor yn casglu ac yn gwario'r arian hwn. Nododd ei fod yn teimlo bod angen datblygu seilwaith yn gyntaf gan gynnwys trafnidiaeth gyhoeddus a chael gwared ar geir, a oedd y tu ôl i'w cymheiriaid Ewropeaidd. Nododd hefyd yr effeithiau posibl ar draffig cynyddol yng Nghroes Culverhouse, a rhaid gwella'r gwasanaethau cyn tai i leihau'r ddibyniaeth ar geir. Rhannodd ymhellach fod effaith amgylcheddol ac ecolegol bosibl mewn ffermio ac ardaloedd gwledig oherwydd effeithiau posibl datblygiad ac erydiad pridd uchaf.

Mynegodd y Cynghorydd Franks fod nifer sylweddol o safbwyntiau wedi bod ynghylch y Cynllun, a bod y safbwyntiau wedi cael eu hanwybyddu, gan gynnwys y gwrthwynebiad i safle Eastbrook, ac nad oedd yn teimlo y byddai'r broses yn ymateb i'r adborth a ddarparwyd.

Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Ymgysylltu â'r Gymuned, Cydraddoldeb a Gwasanaethau Rheoleiddiol i'r Aelodau am eu sylwadau a gobeithio y byddai pawb yn cyfrannu eu barn at yr ymgynghoriad. Pwysleisiodd fod y Cynllun ar hyn o bryd yn taro'r cydbwysedd cywir rhwng cefnogi pobl, yr amgylchedd ehangach, ac ymateb i anghenion a nodwyd, a chyda ymgynghori hefyd yn rhan o'i phortffolio Cabinet, roedd hi eisiau sicrhau bod y Cyngor yn cyrraedd cymaint â phosibl i ddeall eu barn, gan gynnwys ymgysylltu â grwpiau difreintiedig.

Cynhaliwyd Pleidlais Gofnodedig fel a ganlyn:

	O Blaid	**Yn Erbyn**	**Ymatal**	**Heb Bleidleisio**
Anne Asbrey		√		
Julie Aviet	√			

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal	Heb Bleidleisio
Gareth Ball	√			
Rhiannon Birch	√			
Bronwen Brooks	√			
Gillian Bruce		√		
Ian Buckley	√			
Lis Burnett	√			
Samantha Campbell		√		
George Carroll		√		
Christine Cave		√		
Charles Champion				√
Janice Charles		√		
Amelia Collins		√		
Marianne Cowpe		√		
Brandon Dodd		√		
Pamela Drake	√			
Vincent Driscoll		√		
Anthony Ernest		√		
Robert Fisher		√		
Christopher Franks		√		
Wendy Gilligan	√			
Russell Godfrey		√		
Emma Goodjohn	√			
Ewan Goodjohn	√			

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal	Heb Bleidleisio
Stephen Haines		√		
Sally Hanks			√	
William Hennessy		√		
Nic Hodges		√		
Mark Hooper		√		
Catherine Iannucci-Williams	√			
Gwyn John	√			
Ian Johnson		√		
Susan Lloyd-Selby	√			
Belinda Loveluck-Edwards	√			
Julie Lynch-Wilson	√			
Kevin Mahoney		√		
Michael Morgan	√			
Jayne Norman	√			
Helen Payne	√			
Elliot Penn	√			
Sandra Perkes	√			
Ian Perry		√		
Joanna Protheroe	√			
Ruba Sivagnanam	√			
Carys Stallard	√			
Neil Thomas	√			
Steffan Wiliam		√		

	O Blaid	Yn Erbyn	Ymatal	Heb Bleidleisio
Margaret Wilkinson	√			
Eddie Williams	√			
Mark Wilson	√			
Nicholas Wood		√		
CYFANSWM	**27**	**23**	**1**	**1**

PENDERFYNWYD –

(1) Y bod y Cytundeb Cyflawni diwygiedig ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn cael ei gymeradwyo a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo'n ffurfiol.

(2) Y bod y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adneuo a'r dogfennau ategol, gan gynnwys y Strategaeth Seilwaith Gwyrdd ddrafft a'r Canllawiau Cynllunio Atodol Creu Lleoedd Iach drafft, yn cael eu cymeradwyo ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

<u>Rheswm dros y penderfyniadau</u>

(1&2) Cymeradwyo'r diwygiadau i Gytundeb Cyflawni diwygiedig y Cyngor a galluogi ymgynghoriad cyhoeddus ar y Cynllun Adneuo yn unol â Rheoliad 17 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 (fel y'u diwygiwyd).